

Seminarski rad iz kolegija:Oftalmologija

**Tema: Staračka degeneracija mrežnice
Katarakta
Glaukom**

<http://www.MATURSKIRADOVI.NET/>

Tema ovog seminarskog rada je staračka degeneracija mrežnice, katarakta i glaukom, a sve tri očne bolesti karakteristične su za populaciju treće životne dobi s kojima se svakodnevno kao medicinska sestra iz Kućne njege susrećem.

STARAČKA DEGENERACIJA MREŽNICE

Starenje je nepovratno mijenjanje ili postepeni gubitak funkcija organa i organskih sustava u ljudskom organizmu pa je starenju tako podložno i oko. Oko je osobito pogodan organ za proučavanje starijih pojava, možemo ga direktno inspekcijom, bez invazivnih metoda, promatrati. Jedna od takvih pojava je staračka mrena za koju se ne zna je li fiziološki fenomen starenja ili posljedica patološkog procesa. Isto bi mogli reći i za jednostavni glaukom tj. povećanje očnog tlaka u kasnim tridesetim i početkom četrdesetih godina života čije vrijeme nastanka nedvojbeno upućuje da je barem djelomično posljedica senilnih promjena u komornom kutu oka. Najimpresivnija je bolest makularna senilna degeneracija koja se manifestira propadanjem nervnih elemenata mrežnice na mjestu tzv. žute pjega. To je mjesto najjasnijeg vida. Niti jedan drugi dio mrežnice nema sposobnost registriranja tako oštre slike kao žuta pjega. U staračkoj degeneraciji makule na mjesto odumrlih stanica štapića i čunjića dolazi nefunkcionalno vezivno tkivo i talože se organske soli. Time taj dio mrežnice postaje afunkcionalan, a pacijent zamjećuje kako je fiksirana slika u centru nejasna. Bolest je progresivna i napreduje različitom brzinom, dovodeći do znatnog gubitka oštine vida ali nikada do sljepoće. Liječenje je vrlo teško. Makularna degeneracija je porastom udjela starijeg stanovništva postala osobito aktualan problem. Prema nekim istraživanjima, od nje boluje 20% osoba starijih od 65 godina, te čak 37% osoba u dobnoj skupini nakon 75 godina.

Kao posljedica starenja pojavljuju se i katarakta i glaukom koju ću opisati kao zasebne cjeline.

KATARAKTA

Katarakta ili siva mrena je svako zamućenje očne leće. Prema vremenu nastanka dijeli se na prirođenu, mladenačku i staračku, a prema uzroku još može biti i traumatska, električna, tetanička, dijabetička i komplicirana.

Katarakta povezana sa starenjem naziva se još staračka mrena ili cataracta senilis. To je najčešća vrsta mrežnice, čini oko 90% svih mrežnica. Obično se javlja iza 60 godine života. Uzrok joj se još zasigurno ne zna. Smatra se kako nastaje zbog poremećaja metabolizma leće. Stupnjevi razvoja staračke mrežnice su: početna mrena, nezrela, zrela i prezrela. Kod prezrele mrežnice se kora leće razvodni poput mlijeka, a njena jezgra padne na dno. Mliječni dio može izaći van pa se kapsula smežura.

Simptomi uključuju zamagljen vid, probleme prikazivanja svjetla, blijede boje, lošiji vid noću, dvostruk ili višestruki vid te učestaliju potrebu za promjenom naočala ili leća. U ranom stadiju bolesti jače osvijetljenje i naočale mogu uspješno nadvladati problem. U kasnijim fazama potrebno je pristupiti kirurškom zahvatu. Kirurgija oka je danas iznimno razvijena te su ti zahvati uspješni.

Liječenje

Ne postoji medikamentozno liječenje.

Liječenje početnih stadija je, ponovimo, jače osvijetljenje i naočale ili leće.

Kasnije je potreban kirurški zahvat. Koriste se tri tipa zahvata:

- intrakapsularna kirurgija
- fakoemulzifikacija
- ekstrakapsularna kirurgija

U ovim se zahvatima odstranjuje zamućena leća i u većini slučajeva ugrađuje druga. Nakon intrakapsularne kirurgije se umjetna leća ne može ugraditi jer nema oslonca za nju.

Ukoliko dio bolesnikove leće ostane nakon operacije u oku, može se kasnije zamutiti i to stanje se može liječiti laserom, tehnikom zvanom YAG laser kapsulotomija.

Kirurške metode odstranjenja očne mrežnice

Dva su glavna načina za odstranjenje mrežnice kirurškim zahvatom:

- Fakoemulzifikacija - operater napravi mali rez sa strane rožnice, umetne tanku sondu kroz koju se emitiraju ultrazvučni valovi koji omekšavaju i lome zamagljeni centar leće koja se kasnije sondom usisava i odstranjuje. Fakoemulzifikacija je u prednosti nad ekstrakapsularnom kirurgijom jer omogućuje brži oporavak - pacijent je za par dana sposoban za rad. Vid nakon ove operacije je također bolji.

- Ekstrakapsularna kirurgija - napravi se duži rez sa strane rožnice i odstranjuje tvrdi dio leće. Ostatak leće se odstrani usisavanjem.

Kod većine kirurških zahvata leće odstranjena zamućena leća se zamjeni umjetnom lećom. Umjetna leća je prozirna, ne zahtijeva nikakvu brigu i postaje trajni dio oka. Nova leća dopušta dolazak svjetlosti na mrežnicu i stvaranje slike. Umjetna leća se ne osjeća niti vidi. Neke osobe ne mogu imati umjetnu leću zbog problema tijekom operacije ili nekih drugih bolesti oka. Za njih opcija nošenja mekih kontaktnih leća ili naočala s velikim povećanjem.

Fakoemulzifikacija (ultrazvučna operacija) je vrlo učinkovita, uspješna u većini slučajeva i daje dobre rezultate.

Problemi nakon kirurškog zahvata se rijetko javljaju, ali su mogući. Uključuju infekciju, krvarenje, gubitak vida ili svjetlosne bljeskove. Brzom reakcijom od strane medicinskog osoblja ovi se problemi brzo riješe.

GLAUKOM

Glaukom predstavlja skup bolesti oka kod kojih dolazi do oštećenja očnog živca i može, ukoliko se ne liječi, rezultirati potpunim gubitkom vida. Ovo je vrlo česta bolest i predstavlja jedan od vodećih uzroka sljepoće. Bolest je karakterizirana povremenim ili trajnim povišenjem očnog tlaka, oštećenjem vidne oštine i vidnog polja, te oštećenjem optičkog živca.

Kod normalnog, zdravog oka, stanice cilijarnog tijela neprestano izlučuju tekućinu koja vlaži očnu leću, šarenicu i rožnicu, a ima i metaboličku ulogu. Ona se zove očna vodica i otječe iz oka kroz komorični kut. To je složena mreža tkiva na spoju šarenice i rožnice. Smatra se kako u mnogim slučajevima oštećenje očnog živca nastaje zbog povećanog tlaka u oku, koji je rezultat nakupljanja spomenute tekućine u oku i nemogućnosti normalne drenaže oka. Međutim, oštećenje živca ponekad se javlja i kod osoba koje nemaju povećan očni tlak, pa liječnici vjeruju kako je glaukom bolje definirati kao neurodegenerativnu bolest, a ne samo kao bolest visokog očnog tlaka.

Postoji nekoliko osnovnih oblika glaukoma.

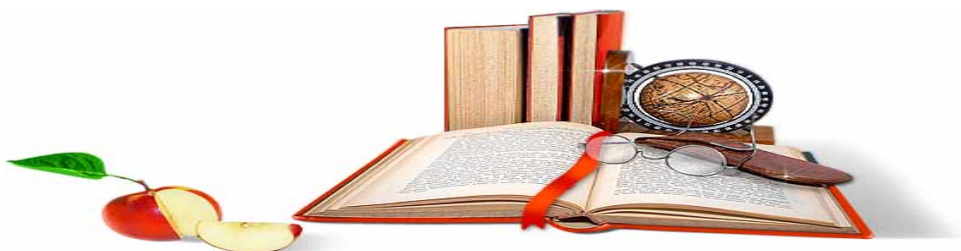
Kronični glaukom ili glaukom otvorenog kuta predstavlja najčešći oblik ove bolesti te čini više od 90 posto svih slučajeva glaukoma. Najčešće se javlja u srednjoj životnoj dobi, a postoji vjerojatnost da je djelomice i genetski uvjetovan. Kod kroničnog glaukoma oštećenje očnog živca odvija se vrlo sporo i postupno, prvo pogađa periferni vid, no s vremenom može dovesti i do sljepoće. Obično se javlja u oba oka istovremeno, no često je u jednom oku izraženiji nego u drugome. Opasnost je tim veća zbog toga što centralni vid, kojim se služimo kod čitanja i uočavanja detalja, biva zahvaćen tek na kraju, pa tako bolest može uznapredovati prije nego što oboljele osobe primijete bilo kakve znakove oboljenja. Točan uzrok nastanka oštećenja očnog živca nije u potpunosti poznat. Očna vodica ne može normalno otjecati iz oka, pa se nakuplja u oku i uzrokuje povišen tlak unutar oka.

Glaukom zatvorenog kuta predstavlja manje zastupljen oblik glaukoma. Glaukom zatvorenog kuta čini manje od 10 posto registriranih slučajeva glaukoma, no pojavljuje se iznenada i s vrlo intenzivnom boli. Pojavljuje se uglavnom u jednom oku, no kod otprilike 50 posto oboljelih bolest se razvije i u drugom oku unutar pet godina. Ovaj oblik glaukoma nastaje uslijed iznenadne blokade drenažnog kanala, najčešće korijenom šarenice. Akutni glaukom je oblik glaukoma zatvorenog kuta te zahtijeva hitnu liječničku pomoć. Ukoliko se ne liječi, u samo nekoliko dana može uzrokovati nepopravljiva oštećenja očnog živca.

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----

BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **SEMINARSKI**, **DIPLOMSKI** ILI **MATURSKI** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **BAZI** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU **IZRADA RADOVA**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **FORUMU** ILI

NA maturskiradovi.net@gmail.com